

Posudek oponentky

Bakalářská práce: ***Profesionální vztah jako základ služby osobní asistence***

Autor práce: ***Samuel Sebastián Bachmann***

Autorka posudku: ***Jarmila Čierná***

Cíl práce je jasně formulovaný – **popsat** profesionální vztah osobního asistenta a klienta s postižením. Záměrem jistě bylo poukázat na **význam** vztahu asistenta a klienta, na pravidla profesionálního vztahu a také na jeho úskalí. Různé charakteristiky vztahu autor popsal teoreticky i vývojově v příložené kazuistice.

Autor v předkládané práci zúročil vlastní zkušenosti s poskytováním osobní asistence. Jeho prožitá zkušenost a spojení s teoretickými poznatky jsou jednoznačným pozitivem práce. Je zjevné, že autor ví, o čem píše, rozumí popisovaným situacím, vytvořil si a také ověřil svou představu o dobrém fungování osobní asistence. Reflexe vývoje jeho vztahu ke klientovi je zdařilou ukázkou profesního vývoje autora práce. Popis vzájemného ovlivňování klienta a asistenta je výstižnou ukázkou rozmanitostí a nuancí ve vztahu.

Autor se také orientuje v odborné literatuře k tématu i v zákonných normách. Definoval osobní asistenci jako metodu sociální práce a jako typ sociální služby. Popsal typy osobní asistence, velmi stručně její principy a požadavky na osobnost asistenta. Zdůraznil schopnosti adepta osobní asistence, díky nimž může vstoupit do partnerského vztahu, a dovednosti, aby vztah zrale utvářel.

Nejrozsáhlejší kapitola práce je věnována vlastnímu tématu z názvu – vymezuje profesionální vztah a některé jeho charakteristiky (angažovanost, empatie, hranice, moc, odpovědnost, direktivní a nedirektivní přístup apod.). Autor zde diskutuje obtížná témata, mj. závislost, pomoc a kontrolu ve vztahu, manipulaci.

Kazuistika je zajímavou ukázkou případové práce, ale také překročení hranic profesionálního vztahu. Autor v ní popisuje kromě sociálního kontextu a anamnestických dat historii osobní asistence u klienta, včetně své spolupráce s ním. Rozhovory jsou metodologicky zajímavé jednak z hlediska vývojového (odstup mezi prvním rozhovorem a dalšími dvěma byl více než jeden a půl roku), jednak srovnáváním pohledu klienta a jeho manželky. Právě uvedené rozhovory vhodně ilustrují rozdíly osobního a profesionálního vztahu.

Práce čítá 57 stran, je srozumitelně a přehledně členěná, kapitoly na sebe logicky navazují. Práce je čtivá, použitý jazyk a stylistika jsou na dobré úrovni. Nicméně gramatice by bylo možno vytknout řadu pochybení. Formální stránka lehce „pokulhává“ za myšlenkovou a obsahovou. - Užití literatury odpovídá tématu, o přehledu autora a jeho angažovanosti svědčí i skutečnost, že sleduje terapeutickou literaturu zabývající se vztahem v pomáhajících profesích. Seznam literatury obsahuje 36 titulů monografií, časopisů a příruček. Přílohy jsou organickým doplňkem k tématu osobní asistence.

Souhrn: Práce ukazuje na samostatnost studenta a osobitý přístup. Za klady práce považují jednak motivaci vlastní zkušeností a schopnost sebereflexe, jednak teoretické uchopení tématu, logickou stavbu práce i její sdělnost. Je srozumitelná, dovede zaujmout.

Závěr:

Předloženou práci **doporučuji** k obhajobě.

Navrhované hodnocení: velmi dobře

Otázky k obhajobě:

1. Jako motto své práce uvádíte citát M. Bubera (pramen jste upřesnil, ale neuvedl jste ho v seznamu použité literatury!). Mohl byste ho interpretovat ve vztahu k tématu své práce?
2. Zaujala mě formulace na str. 16: „...osobní asistent je odborníkem, který by měl být schopen rozeznat, zda přistupuje k uživateli tak, aby oba mohli vytvářet pole pro budování pozitivního vztahu.“ Popište, prosím, co tím máte na mysli. Co je podle Vašeho názoru součástí pole pro budování vztahu?
3. Obsáhle jste charakterizoval pozitivní důsledky profesionalizace vztahu pečujících o potřebné osoby. Setkal jste se s nějakým negativem?

V Praze dne 10.1.2010

Podpis: PhDr. Jarmila Čierná